

Finansinspektionens nya redovisningsföreskrifter för försäkringsföretag

Bifogat finns Finansinspektionens (FI) föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2004:21) om årsredovisning i försäkringsföretag. De förändringar som har skett beror främst på, dels den s.k. IAS-förordningen om tillämpning av internationella redovisningsstandarder från International Accounting Standards Board (IASB) och dels en allmän anpassning av svensk redovisningslagstiftning till internationella redovisningsstandarder med anledning av ändringar i EG:s redovisningsdirektiv.

Dessa föreskrifter finns även publicerade på FI:s hemsida www.fi.se. Där kommer också promemorior med motiven till ändringarna att finnas tillgängliga. Promemoriorna kommer att läggas ut under januari 2005 i den takt som de färdigställs.

Förändrade koncernredovisningsföreskrifter för försäkringsföretag som tillämpar IAS-förordningen

Ett företag som upprättar en koncernredovisning enligt IAS-förordningen – antingen obligatoriskt enligt själva förordningen eller också frivilligt enligt en option att tillämpa förordningen i lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) – ska endast tillämpa begränsade delar av ÅRFL och FI:s redovisningsföreskrifter i koncernredovisningen. De delar som ska tillämpas omfattar främst reglerna om förvaltningsberättelsen samt vissa tilläggsupplysningar. Urvalet av redovisningsföreskrifterna följer av EG-rätten och principerna i lagstiftningen. I övrigt tillämpas i dessa fall internationella redovisningsstandarder i sin helhet på grund av IAS-förordningen.

Förändrade årsredovisningsföreskrifter anpassade till internationell redovisning

I Sverige får inte IAS-förordningen tillämpas i årsredovisningen för juridisk person. FI:s redovisningsföreskrifter för årsredovisning har i stället anpassats till internationella redovisningsstandarder inom ramen för nya IAS-optioner i redovisningslagstiftningen. Detta innebär bl.a. ett krav att värdera finansiella instrument till verkligt värde enligt IASB:s regler, förändringar i klassificering av försäkringsavtal som inte täcker någon betydande försäkringsrisk samt utökade upplysningskrav. Klassificerings- och värderingsfrågor som inte krävs för införlivande av EG-direktiv eller lag och som regleras i internationella redovisningsstandarder har som princip tagits bort ur föreskrifterna. Om inte annat följer av ÅRFL eller FI:s redovisningsföreskrifter tillämpas, på grund av hänvisningar i redovisningsföreskrifterna, i dessa fall internationella redovisningsstandarder som kompletterande normgivning. Som framgår nedan har FI beslutat att särskilda övergångsarrangemang ska gälla för 2005 och 2006.

Nya upplysningar

Vissa upplysningskrav har tillkommit, bl.a. ska information lämnas i förvaltningsberättelsen om vilka konsekvenser en övergång till nya eller ändrade internationella redovisningsstandarder får för tillämpliga rörelse regler. Nya tilläggsupplysningar följer också av internationella redovisningsstandarder som tillämpas enligt IAS-förordningen eller FI:s årsredovisningsföreskrifter.

Vidare så har följande tilläggsupplysningar tillkommit, vilka även ska lämnas i årsredovisningen för räkenskapsåret 2004.

- I enlighet med de regler som beslutades i april 2004 ska även onoterade företag (med undantag för vissa mindre skadeförsäkringsföretag) lämna mera specificerade och individualiserade upplysningar om ersättningar och förmåner till styrelse och ledning.
- Livförsäkringsföretag som inte får dela ut vinst ska lämna upplysningar om närståendeförhållanden, närståendetransaktioner och avtal med närstående. Företaget ska även lämna information om instruktioner och rutiner för att ingå och följa upp sådana avtal.
- Företag som upprättar en gruppbaserad redovisning för en försäkringsgrupp ska i externredovisningen lämna upplysningar om kapitalbas och erforderlig solvensmarginal för gruppen.

Övergångsregler

Under 2005 får FI:s äldre redovisningsföreskrifter (FFFS 2003:13) tillämpas i års- och koncernredovisningen. Detta under förutsättning att företaget fortsätter att tillämpa äldre lagregler och avstår från att tillämpa nya IAS-alternativ i lagstiftningen. Även den som tillämpar IAS-förordningen i koncernredovisningen får fortsätta att tillämpa dessa föreskrifter i årsredovisningen.

Till dessa föreskrifter finns vissa tvingande tillägg. T.ex. får inte längre dotterföretag med avvikande verksamhet konsolideras med kapitalandelsmetoden. Vidare så ska företaget lämna de tillkommande tilläggsupplysningarna om ersättningar och förmåner till styrelse och ledning, närståendeförhållanden m.m. och grupp-solvens som beskrivits ovan. Dessa upplysningar ska alltså lämnas i årsredovisningen för räkenskapsåret 2004.

Vi anser inte att det är nödvändigt eller lämpligt att nu reglera en längre övergångstid. Den inriktning som FI beslutat innebär emellertid att moderföretag i en koncern som tillämpar IAS-förordningen i koncernredovisningen ska tillämpa lagbegränsad IAS i årsredovisningen från och med den 1 januari 2006. Övriga företag bör däremot ges ytterligare tid till anpassning och får därför fortsätta att tillämpa FFS 2003:13, med vissa tillägg i års- och koncernredovisningen, även under räkenskapsåret 2006. FI har för avsikt att reglera denna fråga i de föreskrifter som arbetas fram under år 2005 för räkenskapsåret 2006.

Åsa Andersson
Redovisningsenheten